

SVARBUS PASITARIMAS VIETNAME REIKALU

BAIGTAS JEMENO CIVILINIS KARAS

Rojalistai ir respublikonai paskelbė paliaubas

KAIRAS. — Viduriniųjų Rytų žinių agentūra iš Egipto paskelbė, kad Jemeno civilinis, kuris truko jau penkerius metus, yra baigiamas paliaubų susitarimu. Jemeno sostinės Sanos priemiestyje susitiko naujosios vyriausybės atstovai su nuverstos karališkos šeimos šalininkais. Rojalistų vyriausias kalbėtojas buvo generolas Kassem Monser. Dalyvavo ir keliolika svarbių šeikų. Buvo susitarta civilinį karą užbaigti ir siekti Jemeno valstybės pažangos.

Kaire Jemeno naujasis premjeras Mohsen al Aini pareiškė, kad Jemenas ieškos kelių atstatyti diplomatinius ryšius su Britanija ir su Saudi Arabija. Su Amerika santykiai bus atstatyti, kai kitos arabų valstybės juos atnaujins.

Jemeno padėtis yra prasta. Egiptas prieš karą su Izraeliu ne tik padėjo Jemeno respublikos valdžiai kovoti su karaliaus šalininkais, bet padėdavo Jemenui ir ekonominiuose reikaluose. Dabar Egiptas, pralaimėjęs karą, turi pakankamai savo rūpesčių. Jemenas liko vienas. Egiptas, norėdamas gauti paramos iš Saudi Arabijos, pažadėjo išvesti iš Jemeno savo kariuomenę ir jau baigia tai padaryti.

Socializmui — per anksti

Ivyko pasikeitimų ir Jemeno kairiųjų vadų galvosenoje. Jie pamatė, kad iš feodalinės santvarkos, kuri dar tebeviešpatauja didžiojoje Jemeno dalyje, tuoj pat pereiti į socializmą yra neįmanoma. Net ir tokie socialistai, kaip dabartinis premjeras al Aini supranta, kad pirmiausia reikia panaikinti feodalizmo liekanas ir tik tada, po kokių 30 metų galima bus svajoti apie socializmą Jemene.

Jemeno karo paliaubos įvykta reikšmingu momentu. Dar šį mėnesį britai išėmė iš Adeno miesto ir visos Pietinės Arabijos. Toje teritorijoje ilgas rungtynes dėl pirmenybės laimėjo Tautinis Išlaisvinimo Frontas, kuri britai nors oficialiai nepripažinę, laiko stipriausiu Adeno vienetu, kuriam teks palikti visos teritorijos valdžią. Tautinis frontas nugalėjo ne tik britų sudarytos federacijos, iš seikių ir sultonų rėmėjus, bet ir kitą nacionalistų organizaciją, kurios vadai dabar pabėgo iš Adeno į Egiptą. Svarbiausios derybos su britais turi prasidėti šiomis dienomis. Derybose bus paliesti ir ekonominiai Adeno reikalai. Britanija pažadėjo po savo išėjimo dar trejus metus paremti Adeno vyriausybę 170 milijonų dolerių suma.

Kartu su Egiptu išėjimo iš Jemeno, baigėsi Fronto pietiniam Jemenui išlaisvinti veikia. Izraelis, sumušdamas Egipto kariuomenę Sinajuje, pakeitė ir visą politinę Jemeno ir Adeno padėtį. Egiptui išėjus iš Jemeno, — atėjo taika.

Ispanija išaiškino komunistų grupes

MADRIDAS. — Ispanijos saugumo policija išaiškino kelias komunistų grupes, kurių nariai dabar teismo yra baudžiami sunkiomis kalėjimo bausmėmis. Nuteistųjų tarpe yra ir Francisas Gordero, kuris dar 1939 metais už komunistinę veiklą buvo nuteistas mirti, tačiau vėliau buvo iš kalėjimo po septynerių metų paleistas.

Ispanijoje likę komunistai yra suskildę į dvi grupes. Viena kla-

IS VISO PASAULIO

PHNOM PENH. — Viet Congas paleido iš nelaisvės tris amerikiečius kareivius. Juos atvežė į Kambodiją ir atidavė Amerikos komunistų veikėjui, "taikos komiteto" atstovui Thomas Hayden. Paleistieji, jų tarpe du negrai, buvo iš Kambodijos išvežti į Čekoslovakiją. Vienas jų į nelaisvę pateko 1963, kitas 1964, trečias — 1965 metais. Viet Congo pareiškė sakoma, kad visi trys buvo geri kaliniai, apgailėjo savo kaltes ir pažadėjo daugiau prieš komunistus nekovoti.

DETROITAS. — Automobilių darbininkų unijos vadovybė ragina visus sugrįžti į darbą. Prezidentas Reutheris paskelbė, kad kelių nelegalių streikų vykdymas kenkia visai unijai. Jos pareiga būsimi apsaugoti darbininkų didžiumą.

SAIGONAS. — Karinė vadovybė Saigone paskelbė, kad komunistų žuvusių skaičiai Pietų Vietname dabar yra didesni už naujų rekrutų skaičius. Per paskutinius šešis mėnesius komunistų žuvo ar dezertyravo apie 60,000 vyrų, o naujų įstojo apie 20,000. Per tą patį laiką per mėnesį komunistų žuvo po 7, 315 kareivius ir pabėga po 2, 083 kareivius.

COVINGTON, Ky. — Vienoje Kentucky šeimoje gimė jau trečia pora dvynukų. Įdomu, kad dvi poros abi gimė Halloween dieną — viena 1965, kita 1966 metais. Ir šiais metais ne daug pavėluota.

Jordanas neremia teroristų veiklos

AMMANAS. — Jordano vyriausybės oficialiai yra uždraudusi veikti arabų teroristų organizacijoms. Todėl arabų partizanai, kurie atvyksta į Izraelį dėti minų ar sprogdinti pastatus, yra apmokomi Sirijoje. Jordano vyriausybė vengia remti tuos partizanus, bijodama Izraelio keršto veiksmų.

Izraelio policija, sugavusi teroristų nusikaltimo vietoje, juos skaudžiai baudžia. Jei tai pasitaiko nakties metu, teroristai dažniausiai nušautami. Pasitaiko, kad pagautami ir tokie atvykėliai iš kitos pusės, pas kuriuos nerandama nei ginklų nei sprogmenų. Tokie paprastai Izraelio kareivių yra gerokai apdaužomi, palaikomi kelias savaites kalėjime ir vėl išsiunčiami atgal į Jordaną.

so komunistų partijos vadų, kurie pabėgė į užsienį, dabar prisiglaudę Pragoje. Čia veikia radijo stotis, kuri transliuoja į Ispaniją. Suimtųjų tarpe yra ir vadinamųjų trockistų, kurie neklauso Pragos ispanų vadų, bet turi savo organizacinį aparatą.

Baltųjų Rūmų kaligrafas rašo kvietimus ir adresus prezidento svečiams, pakviestiems į dukters Lindos vestuves.

NAUJIEJI NACIAI V. VOKIETIJOJE SU VILTIMI ŽIŪRI Į SAVO ATEITĮ

HANOVERIS. — Vakarų Vokietijos tautinės demokratų partijos suvažiavimas tęsėsi tris dienas ir atstatė partijos vienybę, išrinkdamas partijos vadu 46 metų Adolfa Thaddeną. Buves partijos vadas Fritz Thielen stvažiavime nedalyvavo. Thaddeno padėjėjais išrinkti Wilhelm Gutman, 67 metų ir dr. Karl Lamker 53 m. Ne vienas vykdomosios tarybos narys yra buvęs nacių partijos narys. Informacijos reikalų vedėjas Waldemar Schuetz yra buvęs Hitlerio SS karininkas.

Tautinės demokratų partijos vadai viltinai kalbėjo apie augančią savo įtaką Vakarų Vokietijoje. Jau nėra klausimo, kad partija ateinančiuose, 1969 metų rinkimuose pateks į parlamentą Bonoje, klausimas tik kiek vietų ji laimės. Taip kalbėjo partijos vadas von Thadden.

Partijos programos debatuose kalbėtojai reikalavo suvienytos Vokietijos, kurioje būtų ir Sudetų kraštas, dabar Lenkijos valdomos žemės, Austrijos Tyrolis ir kitos po karo iš Vokietijos atimtos žemės.

Partija parodė ir nemažą anti-amerikonizmą. Von Thadden pagyrė Sovietų Sąjungą už jos laimėjimus per 50 metų nuo revoliucijos. Ateityje Vokietija turėsianti normalius santykius su sovietais. Dabar Vokietija vis dar turinti lankstyti karą laimėjusioms valstybėms. Pasaulis esąs padalintas tarp dviejų imperialistinių valstybių — Sovietų Sąjungos ir Amerikos. Ateities Vokietija turės būti vieninga, tautinė, neutrali laisvos Europos dalis.

Suvažiavimas reikalavo, kad būtų atstatytas geras buvusių SS kareivių ir karininkų vardas, reikalavo sugrąžinti nusikaltėliams mirties bausmę.

Naujųjų nacių suvažiavimo kalbos pasižymėjo nacionalizmo kurstymu, daug buvo kalbama apie "tėvynę, didžiąją Vokietiją ir vokiečių tautą". Suvažiavimo metu Hanoveryje įvyko nemažai demonstracijų prieš naujuosius nacius ir jų suvažiavimą.

BANGKOKAS. — Thailandijos vyriausybės sluoksniai neslepia, kad ji padarė su Amerika naują susitarimą, kuriuo Amerika pažadėjo Thailandijai priešlėktuvinių raketų, o Thailandija pažadėjo pasiūsti į Pietų Vietnamą dar 10,000 kareivių. Valsybės departamentas atsisakė šią žinią komentuoti, sakydama, kad pasitarimai dar nėra baigti ir juose dalyvauja Pietų Vietnamo vyriausybė.

LONDONAS. — Londone iškilmingose ceremonijose pradėjo pareigas naujas miesto meras, jau 640-tas.

Kinų revoliucija puikiai pavykusi

HONG KONGAS. — Paskutiniu metu komunistinėje Kinijoje partija skelbia, kad kultūrinė revoliucija jau pasibaigė. Atsiradus dideli netvarkai ir tarpusavio kovoms partija nori įskiepyti žmonėms mintį, kad revoliucija — jau praėjusi, kad ji puikiai pavyko.

Pirmą kartą šiai nuotaikai pabrėžti pavartotas ir paties Mao Tse Tungo autoritetas. Laikraščiuose paskleistame jo pareiškime sakoma, kad dabartinė padėtis "Didžiojoje Kultūrinėje Proletariato Revoliucijoje" esanti ne tik gera, bet — puiki. Padėtis esanti geresnė, negu bet kada anksčiau. Revoliucija atnešusi pilnutinę masių mobilizaciją. Ji išaiškino ir išsiijojsi Mao minties priešus, o jo šalininkus užgrūdinusi.

Pripažįstama, kad kai kur pasitaikė neramumai, tačiau jie atnešę prieš stovykloje netvarką. Prieštaračiai kaip tik ir išaiškėja neramumuose ir netvarkoje. Klasių priešingumai išryškė, klaidingos pažiūros nukaukuojamos ir lengviau tampa išspręsti pasitaikančias problemas.

Stebėtojai nurodo, kad šis komunistų partijos bandymas patiesinti revoliucijos "laimėjimus" yra labai silpnas ir permotus. Revoliucija atnešė į Kiniją chaosą, sustabdė darbą pramonėje ir prekyboje, padarė daug žalos žemės ūkiui ir, ypačiai, pakenkė švietimui. Tos revoliucijos padariniai Kinijos gyventojai neš dar daug metų.

NEW DELHI. — Ateinančių metų pasaulio gražuolės rinkimuose Indija nedalyvaus. Indijos vyriausybė nepatiko, kad laimėjusi paskutinius rinkimus Indijos vyriausybė, važiuo į Pietų Vietnamą linksminanti amerikiečių kareivių.

WICHITA. — FBI suėmė 25 metų vyrą, studentų Demokratinės Akcijos veikėjų Charles Blackmoną, kuris grasinęs nužudyti prezidentą Johnsoną.

VIENA. — Austrija, teturėdama 7 milijonus gyventojų, paskyrė atsilikusių kraštų paramai šiais metais 7.5 milijonus dolerių. Iki šiol Austrija kitoms šalims davė virš 80 milijonų dol.

Japonijoje keturi amerikiečiai kareiviai pabėgo iš savo laivo, nes jie nenori kariauti Vietnamė.

Artistė Jennifer Jones rasta be sąmonės Malibu uolos papėdėje. Tvirtinama, kad ji nukritusi 100 pėdų. Los Angeles ligoninė gydytojai tikisi atgaivinti susitrenkusią artistę.

AMBASADORIUS BUNKER, GENEROLAS WESTMORELAND ATVYKO AMERIKON

Svarbi Vietnamo karo apžvalga

WASHINGTONAS. — Amerikos ambasadorius Pietų Vietnamo Ellsworth Bunker ir Amerikos kariuomenės P. Vietname vyriausias vadas generolas William Westmoreland atvyko į Washingtoną. Čia bus sprendžiami svarbūs klausimai. Prezidentas Johnsonas ir svarbieji gynybos bei valstybės departamentų pareigūnai apžvelgs visą Vietnamo karo padėtį. Artėja rinkiminiai metai. Įvairūs viešosios opinijos tyrimo specialistai skelbia, kad krašte nepasitenkinimas vis brangiau kainuojančiu Vietnamo karu didėja. Prezidento Johnsono populiarumas gyventojų tarpe krinta. Reiks griebtis kokių naujų sprendimų.

Generolas Gavin apie Vietnamo karą

WASHINGTONAS. — Atsargos generolas James Gavin pasirodė televizijos programoje "Meet the Press". Jis yra žinomas vyriausybės politikos Vietname kritikas. Jo pažiūros šį kartą buvo įdomios todėl, kad jis tik ką sugrįžo iš Pietų Vietnamo, kur studijavo padėtį.

Generolas Gavin kritikavo vyriausybę, kad ji slepianti Amerikos tikslus Vietname. Jo nuomone, Amerikos kariuomenė Vietnamo turės pasilikti dar 5 ar 10 metų, nepriklausomai nuo to, ar karas bus laimėtas ar ne.

Kritikas siūlė sustabdyti šiaurės Vietnamo bombardavimą, nes — "jie mūsų nebombarduoja". Bombardavimas esąs ne tik nemoralus, bet ir karine prasme nenaudingas. Vietnamo klausimą, jo nuomone, reikėtų pavesti Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai, Amerikai iš anksto pažadant, kad tarybos nutarimai bus pildomi. Vietnamas turėtų pats susiorganizuoti į neutralią ar "kokią kitą" formą. Vietnamas, net ir komunistų valdomas, būtų užtvarta tarp Amerikos ir Kinijos. Amerikos kišimasis į Vietnamo reikalus tik pastumėsi vietnamiečius į Kinijos rankas, — kalbėjo generolas Gavin, kurį kai kas siūlo į JAV prezidentus.

Senatorius Morse rengiasi rinkimams

Kritikuoja Amerika, bet giria Izraeli

MONTREALI IS. — Kanadoje suvažiavo reformatų žydų organizacijos delegatai iš Kanados ir Amerikos. Ši žydų tikėjimo grupė turi 680 papapių vien tik vakarinėje hemisferoje. Reformatų vadas yra rabinas Maurice Eisendrath. Savo kalboje jis kritikavo Vietnamo karą, tačiau gynė Izraelio užkariavimus arabų žemėse.

Rabinas Eisendrath tvirtino, kad Vietnamo karas neleidžia Amerikos vyriausybei pagerinti miestų gyvenimo, panaikinti skurdą ir liūnybę. Vietnamo karas esąs veidrodys, kuriame atsispindi Amerikos vidinis tuštumas, svetimų dievų garbinimas. moralinis nuosmukis, dvasinis bankrotas.

Kalbėdamas apie Izraelį, rabinas tvirtino, kad reikia jį stiprinti, reikia remti Izraelio vyriausybės nutarimą prisijungti Jeruzalės arabų dalį, reikia steigti žydų vaikams mokyklas ir siūsti jaunus žydus į Izraelį.

Duncan. Rinkiminei kampanijai senatoriui Morse reikia apie 350,000 dolerių. Šiuo metu jis surinkęs tik 38,000 dol.

M. SNARIENE

NETEISĖTAS TEISMAS

(Tešynys)

Kova už naujovinės tapybos įteisinimą

Mariūnas skundžiasi, kad reginio meno kūrėjai tokių "papūgūšką" jų pakantą (be supratimo ir grožio) jau esą išsikovojo. — Bet koks menas niekad nebuvo laikomas visiems būtinu reikmeniu, dėl kurios žmonės net eiti kaulis. Geriausias mūsų jėgos sunaudojamos besigrumiant dėl kitokių gyvenime pirmenybių, ypač šiame krašte atkakliai kovojant dėl "standartų". Jei dailės klausimu kas laikraščioje ir prasižadavo, tuoj būdavo stengiamasi tokią neklausą nutildyti, jį aprėkiant nemokša, neišmanėliu ar atsiliekiu.

Antra, niekas niekad nepajėgė kovoti su mada, nes jos priešaky visuomet žygiuoja didžiulė apgarsa, iš užpakalio ramstoma pinigų krepšio. Kol karalius su karūna, kas išdrįs skelbti, kad jis nepakankamai apsidengęs?

V. M-ą minimas naujovinio meno sau vietos "išsikariavimas" toli gražu nebuvo garbingas. Užtenka tik pasklaidyti senesniųjų metų mūsų laikraštį; ten, ginant tą meną, pilna prieštarabių, neloģiškumo ir visiško nesąmonijų.

Pirmiausia mėginta įtikinti, kad mūsiškis žiūrovas esąs nepriaugęs, nepasiruošęs "filosofinėms" gėlmėms suprasti, todėl tas menas jam neįkandamas. Lygiagrečiai taip pat aiškinta, kad tokią dailę tik vaikams pajėgūs suvokti, nes jie, girdi, turi lakią vaizduotę ir negadrauja. Kai ir šis "vaikiškasis" įrodinėjimas pasirodė esąs nepakankamai įtikinantis, tada buvo mokoma, kad meną reikia išgyventi, įsijauti, nes kur protas, ten esą menai ne vieta.

O kai žmonės sakėsi nieko neįsivaizduojantys, tik mačą papilti dažų dėmes, tai aiškintojai užgiedoję vėl kilę giesmelę. Esą ir nereikia nieko jausti, nes tik romantikai, sentimentaliai "saharinčikai" jausmuose skendėję. Svarbus esąs tik pats įspūdis.

Ypač aštriai buvo puolami tikroviniai gamtovaizdžio tapytojai, jų dailę su panieka vadinant gamtos kopijavimu

(fotografavimu). Bet dabar jau ir fotografija laikoma menu!

Pačiu remungiausiu naujovių pateisintoju buvo ir tebėra laikomas "laikas". Esą kas dabar nesuprantama ar nemėgstama, praėjus tam tikram laikui tarpui, galį pasirodyti didele vertybe ar net geniališku. Juk ir tai, ką dabar branginam, anksčiau esą buvę nesuprantama ir peikiama. Tačiau, besilaikant šitokio dėsnio, tektų visą ligšiol išlikusią klasinę kūrbybą kaip tik laikyti jau atlikusia visą bandomo, "laiko tekmės" patikrinimo ir reikalingo "priaugimo" stažą. Tokia kūrbyba jau turėtų būti mūsų dienų "aukštybių" menas.

Betgi iš tikrųjų vyksta visai atvirkščiai: klasinė kūrbyba tų pačių naujovinėms laikoma "seniena" kaip tik dėlto, kad ji taip ilgai išliko. Antra, vis užsibrendant į ateitį, pats žmogus save iš anksto pasimerkia, kad jis jokio meno niekad nesupras ir neįsivaizduoja: tuo laiku, kai menas kuriamas, žmogus dar nesąs "priaugęs" ar "neįkanda"; o kai praeina reikalaujamas laiko nuotolis, pats menas jau tapęs "seniena". Ši daina neturi nei pradžios nei galo. Tad pats laikas, ginant meną bylą, pasirodė nesąs labai patikimu liudininku.

Jei tiesa, kad menai įsipieltinti ir išskaidrėti reikalingas laikas, tai ypač ilgas jo tarpas bus būtinas šių laikų visų rūšių menai, kol iš jo bus išskalaus visokios užmačios, šiukšlės ir net įžali apgaulė (gryna šarlatanija). Svarstant visokius vadin. "šių laikų" naujovės reiškinius, pravartu daugiau nuosirdumo ir paprastumo, o mažiau maivymosi!

Psichedelišką kūrbybą

Š. m. Dirvos 105 n-ry Petras Maželis apie D. Lapinsko muziką taip rašo: "Džiugu, kad turime šios rūšies atstovą, o tokios muzikos tam tikrų apvaisių sustiprinimui įdomių efektų ir netikėtumų šiais psichedeliniais ir LSD laikais moderniose kompozicijose gali būti".

Atrodė, jog B. Raila savo "Akimirkose" (Dirvoje) stro-

pai gynes dr. M. Gimbutienė nuo J. Kojelio ir H. Tumo prieštarių bus gerokai nepataikęs. Jeigu annos vyrus tikėjosi kiek skaudžiau įžnybti ar iš jų pasišaipyti užuominomis, pavadinamas psichedelikais. Išėjo priešingai: ir nenorint, jiems pasakyta didžiausia pagyra, kokios tik dabartinis "avangardinis" šviesuolis galėtų tikėtis. Greičiausiai, kad "psichedeliškumu" dabar jau bus matuojamas mūsų kultūrinis parangų lygis, ypač kad ir pati sąvoka dar pakankamai nauja, tad įspūdinga (apie vergavimą sąvokoms Naujienose esu jau rašiusi).

Jei gyvenimas narkotikiniais ir kitokiais nukrypėliais dar ir negalėtume per daug girtis, tai, P. Maželio nuomone, bent menuose jie neturi būti nuskrūsti, o "efektingai" atstovaujant, kad, gink Dieve, ir šioje srityje nepasirodytume "atsilikę"...

Dabar viską mėgstame užkarti laikui ar laikam. Tačiau pats laikas, jei neskaitysi gamtinių atmainų, nieko žmogui sukūręs nedribtelia. Per negyvenamas salas ir erdves laikas teka, lekia tuo pačiu greičiu, kaip ir per žmonių galvas. Medžiaginę ir dvasinę pažangą, taip pat gėrį ir blogybę pats žmogus susikuria ir už visa tai pats atsakingas. Jis pats savo nuožūra ir valia, ką nori, pasilaiko ar atmeta.

Kai P. Maželis šiuos laikus vadina psichedeliniais ir LSD (narkotikų) laikais, tokiu pat pagrindu ankstyvesnius, jau praėjusius, laikus galėtume vadinti rūkiojų, girtuoklių ar dar kitokių blogybių laikais. Tik ar kas kada meną vertino ir laikus aptarė žmogaus ydomis?

Nereiktų išleisti iš akių, jog toli gražu dar ne visa visuomenė jau yra išėjusi iš normalumo vėžių! Apskritai, žmonės, kad ir kaip madiniais stengtusi rodytis, kasdieniniame gyvenime tebesivadovauja prigimtinėmis, visomis pačiomis, galiomis. Tačiau V. Mariūnas, nei kiek nenusileisdamas, kartu su R. M. Rilke sušunka: "Tu turi savo gyvenimą keisti!" Ir toliau šitaip dėsto: "... šių dienų menas, būdamas laisvas nuo socialinių "refleksų" ir "sugestiųjų", keičia gyvenimą ir žmones".

Visuomet ir visur galiojo reikalas gyvenimą keisti, bet tik į gerąją pusę — į tiesą, teisingumą ir tobulesnę santvarką. Kaip įspūdiui nepakanka vien tik paites smogiamumo, vienodai nepakanka ir reikalavimo tik kitėti ar pasukti kita kryptimi, o reikia, kad kryptis rodytų teisingą kelią. Jei ta visa dabartinė psichedeliška kaita vyksta rikiškai (pagal R. M. Rilke) — mūsų visuomenei jau būtų pats laikas dairytis patikimesnio gairininko!

O grįžtant prie V. M-ą pastabos, jog šių dienų menas keičias gyvenimą ir žmones, siek tiek pristabdydama rašėjo įsibėgėjimą, norėčiau priminti, kad jo teiginys tik tada ką nors reikėtų, jei jis pirmiausia paaiškintų, kas yra pirmesnis — pats kūrėjas ar jo padarinys (menas).

Jeigu žmogus dabar kuria kitokią, skirtingą meną, reikėtų ir pats kūrėjas jau pasikeitęs. Bet V. M-ąs liko neatsakęs į klausimą, kas gi pakeitė žmogų? Juk aišku, kad ir naujoviškai kūrbybai menininką turėjo paskatinti atitinkamos "sugestiųjų" ir "refleksų". Jei jie menininką bloškia net į nenormalybę — psichedeliškumą, matyt, kad šie poveikiai bus buvę kur kas stipresni už bet kada anksčiau kūrėją veikusias socialines ir kitokias įtakas ar paskatas. Juk ir pačiam V. M-ąui vien įprastinių "sugestiųjų" jau nepakako; kad ruošiamo koncerto būsimus klausytojus palankiau nuteik-

ty, jis mėgino net teismą pavaižduoti.

"Senoviška" publikos pareiga

Tačiau tie visi dirbtiniai gyvenimo "posūčiai" ir R. M. Rilke's posakiai čia buvo visai nereikalingi. Jeigu mūsų kalbos žodynas nebetinka išreikšti "modernaus meno išgyvenimą" ir ligi neprasimanėme jokių kitų šiam reikalui tinkamų sąvokų (jų stokoja ir pabūties meno kritikai) — ką jau bešnektiti apie publiką. Jai tik ir lieka klusniai tylėti.

Liet. visuomenė yra labai mili ir kantri. Būdamas šiaurietiška santūri ir nuosaiki ir dar, anot J. Strolios, savaime kultūringa, savo nepasitenki-

nimo viešai vengs rodyti, jį nemėtytys supuvusiais vaisiais, neiškaus ir netrepsės kojomis. Šitai patvirtino ir sov. muzikos žymybė R. Baršajus, aptardamas koncertų lankytojus Lietuvoje: "Sutikti tokią gausią ir kultūringą auditoriją tokiam me palyginti nedideliame mieste, kaip Šiauliai, man dar neteko". O Klyvlandas tai ne Šiauliai, ir mūsiškė didmiesčio publika tikriausiai nesutiktų būti lyginama su "parapiene" (šiauliske).

Galop V. Mariūnai dingtelėjo, kad reiktų ir publikai nors kiek "patūravoti"; jis prisimėnė, kad esanti ir "senoviška" kalba apie patriotinę pareigą parenkti savuosius menininkus, šia proga sužinojome, kad kai kuriais sumetimais dar ir "senienos" kartais praverčia...

Baigdamas savo rašinį, V. M-ąs trumpa užuomina dar lyg ir pažadėjo, jog esą D. Lapinskas, kalbėdamas "šių laikų kalba", net Lietuvos reikalui galįs patarnauti. Ko jau bereiktų, kad šitaip būtų; tik man atrodo, kad visokios šiuo klausimu kalbos dabar kaip tik labai sušvelnintos ir "broliško meile" pertekusios — visai nepanašios į "galvas daužančią" dabarties muziką.

Bet tegul įvyksta taip, kaip V. M-ąs tikisi: iš tavo burnos — į Dievo ausį. Šito mūsų visuomenė iš savo menininkų

tik ir laukia: kad naujovės platumose nenuskandintų lietuviško reikalo, jį j paviršių išplukdytų ir patys nenuskęstų.

(Pabaiga)

highest rates in our history

4 3/4%

per annum, current rate
Paid Quarterly

5 1/4%

PER ANNUM ON
6 MONTH CERTIFICATES.

Earn the highest passbook rate in our history, paid quarterly. Earnings at our current rate of 4 3/4% per annum, compounded quarterly, are equal to an average annual rate of 4.83%. Are you now receiving earnings on your savings four times a year? Your passbook savings account has no time or minimum requirement. You may add any amount at any time.

Savings Certificates are issued in minimum amounts of \$10,000 and larger amounts in \$1000 multiples.

Safety for savings and financial strength are a tradition at Standard Federal Savings.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.

Assets over \$120,000,000

MOVING **PERKRAUSTYMAS** **MOVING**

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS

IS TOLI IR ARTI

(Nauji daili traukai - greičiausiai kraustymo traukai)

Šių metų patyrimas - šisus išsibėgėjęs patarimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 N. 69 St. Chicago 36 N. Tel. 743/3600 5-9209

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTEMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liūdžius, RASTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Zošenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. M. Gimbutienė ir kiti, MAŽOJI LIETUVA, 327 psl.	\$3.00
5. K. B. Kraučionas, ŠIAURUOJU TAKELIU, 178 psl.	\$2.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 430 psl.	\$7.50
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Kipras Bielinis, PENKTIEJI METAI, 592 psl.	\$2.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelis \$2.00, kietasis \$4.00.	\$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIROKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Antanas Beranauskas, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, N. Rastenio vertimas, 40 psl.	\$2.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIU KARALIENE	\$3.00
16. Alfonsas Nevardauskas, PAJŪRTAIS, PAMARIAIS	\$3.00
17. Petronėla Orimaitė, KA LAUMĖS LEMBĖ, 238 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsineję nurodytas sumas čekiu arba money orderiu adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

Terminuoti santaupų įakštai (certificates) neša 5 1/4%.

Nuo spalio 1 dienos mokame

4 3/4%

metinius dividendus investavimo sąskaitoms

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAYmarket 1-3070

Visos sąskaitos iki \$15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroje.

*** Universal Investment Share Account**

